

ARIS

časopis PF PU

v Prešove

číslo **4**

november 2007

Pitbull a bullteriér NIE!

Sexuálny rozhovor
- hore nohami

„Nemohli
sme zatvoriť
ústa ...“

Dekan: „Ako
odstrelím
ďalších?“

Mučo Labužník

Rozmaznané ženy
... motykou

„Po troch mesiacoch
som si diery obľúbila...“

Naivná a „vychodňar“

Ľudmila Belášová, PhD.

doc. PhDr.

doc. PhDr. Milan

Portík, PhD.

PaedDr. Anna Po

rtíková

PaedDr.

Erika Novotná, PhD.

PaedDr. Monika a Miniová

Mgr. Miroslava

va Lapšanská

Mgr. Peter Sabol

Dr. Iveta Kovalčíková, PhD.

PhD.

doc. PhDr. Mária

a Podhájecká, PhD.

PhDr. PaedDr. Monika Kraičová

PaedDr. Ján Pochančík

Stanislava Mihoková

Mgr.

PhDr. Katarína Janeczko

Nikoleta Schusterová

PhDr.

Zdenka

Babylonská

obsah

INFOÁR

- Erasmus Day **4**
Cudzinci u nás **4-5**
Krátka správička o perfektnej... **5**
Deň „krvidávania“ **5**
Canisterapia **6**
Akademický Prešov 2007 **6**
Waldorfská pedagogika našimi očami **7**
Turecký med **8-9**

BEZ BRNENIA

„Radšej modrý diplom a červené líca ako červený diplom a modré líca.“ **10-11**

HRACIA SKRINKA

Superstaristi o sebe a my o nich **12**

13 RUBRIKA NA 13. STRANE

Egreš, Weiter, kozy a ... **13**

ANKETIE

Čo si muži na ženách všimajú? **14**

KATAPULT 15-17

EXTRAKALIBER

Marián „ČEKY“ Čekovský: „Tvorba je dôležitá, inak sme len konzumenti.“ **18-20**

ARTUŠUMENIE

Spomienky na Deň dekana 2007 **21**

JARMOK 22

RECEPTOÁR 22

GALLERY ART 23

ARTUŠ – časopis Pedagogickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove, Ul. 17. novembra 15, 081 16 Prešov.
Email: artus@unipo.sk. Číslo 4, november 2007.
Redakčná rada: *Tatiana Bilančíková, Martin Dzurilla, Hedviga Kochová, Vladimír Fedorko, Ján Pochanič.*
Výtvarná spolupráca: *Tatiana Bilančíková, Veronika Hriňová.*
Šéfredaktori: *Martin Klimovič, Radoslav Rusňák.*
Sadzba: *Hedviga Kochová.*
Tlač: Grafotlač, Prešov. Formát A4. Náklad 500 ks.
Titulná strana: *Martin Dzurilla.*
Výtvarný návrh názvu ARTUŠ: *Lucia Gliganičová.*
ISBN 978-80-8068-711-3

hlásnik

... ako začať... aby
môj hlas bol hlás-
nohlasný...

Neviem sa sústre-
diť... myšlienky rozlie-
tané... veď to poznáte...
Takže o čom... o kom...
(„no jasné, už zase sklo-
ňuje...“) – alebo radšej
odkiaľ? Áno, odkiaľ, od-
káľ... Ale vlastne OD-
KIAL? Mám to! Z potuliek po svete! – Nie je
to trochu prehnané... (!) Z potuliek... (takto
dobrovoľne sa priznávať k túlavým topán-
kam...!) a po svete (... čo si o sebe myslí...?).

A tak radšej rozhlásim čistú pravdu:
V uplynulých dňoch a týždňoch som sa
naozaj poriadne túlala... a statočne prizná-
vam... nie bezcieľne... Výskumné projekty,
druhý chlebič vysokoškolského učiteľa, pre-
zentácia výsledkov – Slovensko... Česko...
Poľsko... (ešte stále iba stredná Európa...) a...
Portugalsko (tak predsa aj niekde, kam
kameňom tak ľahko nedohodiš...).

A práve učiteľská mobilita v rámci progra-
mu Erasmus – v čarovnom, okúzľujúcom,
srdečnom a navyše aj slnečnom Porte, dru-
hom najväčšom portugalskom meste, je pre
mňa zážitkom, ku ktorému sa hrdo a hlas-
no hlásim. Živé spomienky na vnímavých
a zvedavých študentov z Escola Superior de
Educacao (Instituto Politécnico)... na pria-
teľskú atmosféru kolegiálnych rozhovorov...
na srdečné stretnutie s portugalskými i slo-
venskými „erasmákmi“ (mimochodom...
naše dievčatá hovorili po portugalsky a por-
tugalskí chlapci zase po slovensky... a ob-
čas bola „dobrá“ aj angličtina...). A k tomu,
na čo sa nedá zabudnúť, patria aj zvedavé
pohľady a šibalské úsmevy malých Portu-
galcov, ktorí mi na mape Európy prstom
ukazovali vyfarbenú krajinu s povedomým
názvom – Slovakia.

Takže ako správny hlásnik rozhlasujem
na plné ústa: Ak náhodou zakopnete do tú-
lavých topánok, neváhajte a obujte si ich!
Nie je najpodstatnejšie vedieť kam, ale PRE-
ČO... A ak to vieme, možno zažijeme úžasné
pocity aj pri virtuálnom putovaní... naprí-
klad... za vystretou dlaňou... za otvoreným
srdcom... za múdrou myšlienkou... za obja-
vovaním a poznávaním.

doc. PaedDr. Ľudmila Liptáková, CSc.

ERASMUS DAY

24. októbra 2007 o 14.15 hod. na Pedagogickej fakulte PU Ing. Kristína Mrvová otvorila Erasmus Day. Cieľom tohto podujatia bolo predstaviť zahraničných študentov, ktorí sa rozhodli vzdelávať na našej univerzite cez program Erasmus a oboznámiť našich prešovských študentov s možnosťami zahraničného vzdelávania (zahraničných mobilit). Na druhej strane, tí, čo sa zúčastnili zahraničných študijných pobytov, sa prišli „pochváliť“ so svojimi skúsenosťami.

Tento deň zorganizovali prodekan-ka PhDr. Ľubica Rybárová (Fakulta zdravotníctva PU) a koordinátorky zahraničných vzťahov PhDr. PaedDr. Monika Krajčovičová (Pedagogická fakulta PU) a už spomínaná Ing. Kristína Mrvová (Fakulta manažmentu PU).

Inštitucionálna koordinátorka programu Erasmus PhDr. N. Polláková v krátkom príhovore poskytla študentom základné informácie o tom, ako, dokedy a komu odovzdávať prihlášky na nasledujúci akademický rok.

Na našej univerzite sa tento semester môžete stretnúť s 21 zahraničnými študentmi. Niektorí z nich nezaháľali a v krátkych prezentáciách ukázali tie najkrajšie miesta ich krajín – od základných geografických údajov cez pamiatky i miesta najvhodnejšie na zábavu v danom meste, v ktorom študujú, a samozrejme predstavili aj budovy svojich fakúlt a študijné programy jednotlivých univerzít.

O Turecku, meste Antalya a Akdeniz University, porozprávali piati tureckí študenti. Prezentácia bola síce v angličtine, no každý z nás si utvoril krásnu predstavu o Turecku. Najviac však publikum zaujali slovenské slová a spojenia, ktorými nás niektorí tureckí chlapci ohúrili, napr. dobre, ako sa máš?, no aj dlhšie výrazy, ktorých význam, ako sa priznali, nepoznajú.

Podobne aj poľskí študenti (Katowice, University of Silesia), ktorí študujú slovenský jazyk, zožali rovnako veľký aplauz ako Turci. Svojou plynulou slovenčinou prekvapili každého účastníka Erasmus Day.

Medzi ďalších zahraničných návštevníkov patria poľskí študenti z Noweho Sącza (Szkola Zawodowa), z Łódzu (University of Łódź) a z Szczecínu (Uniwersytet Szczeciński) a jazykovo nám najbližší českí študenti z Olomouca (Palackého Univerzita), z Ústí nad Labem (Univerzita Jana Evangelisty Purkyně) a z Univerzity Hradec Králové. Na našej fakulte sa môžete osobne stretnúť s Andreou Černou, študentkou z Olomouca.

Tieto univerzity uvádzam aj preto, že ak by mal niekto záujem navštíviť ich, získajte si priateľov už priamo tu – na Slovensku, na našej univerzite (aby ste tam neboli sami). A keď sa takého pobytu zúčastníte, pridete sa nám rovnako pochváliť ako študenti z Fakulty zdravotníctva PU. Tí získavali informácie v Čechách a Nemecku a je im čo závidieť.

Mgr. Antónia Sochovičová

Foto mad

CUDZINCI U NÁS

Je streda, 24. 10. 2007 14:00 hod., a ja som sa ocitla v miestnosti b204, aby som sa dozvedela niečo viac o študijných pobytoch a stážach v zahraničí.

Hostami tejto konferencie boli zahraniční študenti a študenti Prešovskej univerzity. V úvode konferencie nás PhDr. N. Poláková oboznámila

s výmennými pobytnými v zahraničí, hovorila o ich výhodách, hlavne v oblasti štúdia a zdokonalenia cudzieho jazyka a získania nových cenných poznatkov a skúseností. Po zaujímavom úvode nasledovali jednotlivé prezentácie zahraničných študentov. Najpočetnejšou skupinou, čo sa týka počtu miest, boli naši susedia zo severu, Poliaci.

Na mobilitu k nám prišli zo štyroch rôznych miest: Nowy Sącz, Łódź, Katowice a Szczecin. Porozprávala som sa preto s dvoma študentmi z mesta Katowice, kde sídli Univerzita Silesia. Zaujímalo ma najmä, ako oni vnímajú nás, Slovákov. Mojimi partnermi v rozhovore boli Leszek Wloszczyk a Magdalena Smolen.

Prečo ste sa rozhodli prísť práve na Slovensko?

L & M : Pre nás to má veľa kladov, práve kvôli tomu, že študujeme slovenský jazyk a tým nám to umožňuje lepšie tento jazyk spoznať.

Je štúdium u nás ľahšie?

L & M : Máme pocit, že naša univerzita je trochu ťažšia, ale páči sa nám, že tu si môžeme predmety vybrať, pretože u nás doma takú možnosť nemáme.

Ako na vás pôsobia naši učitelia?

L & M : Dá sa s nimi porozprávať a sú veľmi milí, vždy sa nám snažia pomáhať, možno práve preto, že sme cudzinci.

Ako vás prijali naši študenti?

L & M : Sú trochu rezervovaní voči nám a dosť nás pozorujú, ale to je asi prirodzené. Ak sa už trochu zblížime, tak sú veľmi ochotní nám pomáhať.

Máte pocit, že sa zlepšujete v slovenskom jazyku?

L & M : Ani veľmi nie, nemáme možnosť veľmi rozprávať. Na internáte sme s ďalšími Poliakmi, takže hovoríme po poľsky a v škole sa nám veľmi často stáva, že dokonca aj mnohí učitelia s nami hovoria po poľsky, čo sme dosť prekvapení, a študenti hovoria tým našim šarišským nárečím, čo je dosť podobné nášmu jazyku.

Chodíte sa zabávať?

L & M : Radi chodíme na výlety do hôr, potom je to kino a prechádzky po meste, to máme naozaj veľmi radi. Na diskotéky chodia len Turci, my nie.

Ako na vás pôsobí opačné pohlavie na Slovensku?

L : Slovenské ženy sú oveľa viac upravenejšie, viac o seba dbajú a to sa mi veľmi páči, bolo to prvé, čo ma najviac upútalo.

M : Slovenskí muži sú veľmi pokojní, Poliaci strašne veľa hovoria, niekedy sa ich nemôžem zbaviť, u vás je to iné, mám pocit, že vaši muži sú hanblivejší.

Dokázali by ste si v budúcnosti predstaviť, že by ste na Slovenku žili?

DEŇ „KRVIDÁVANIA”

L & M : Bol by to celkom dobrý nápad. Nie sme veľkí patrioti, takže by nám to vôbec nevadilo, ale záleží na zamestnaní, ktoré by sme tu mali a hlavne na platovom ohodnotení. Všetko je o peniazoch.

Zhovárala sa Klaudia Rábiková, štud. 3. roč. PF PU.

Krátka SPRÁVIČKA O perfektnej KONFERENCII

... jedného chladného novembrového popoludnia, presnejšie 14.11.2007, sa aulou č. 204 rozliehal potlesk. Konal sa tam totiž 2. ročník študentskej vedeckej konferencie s aktuálnym názvom KREATÍVNY SVET EDUKÁCIE DETÍ. Konferencia pod taktovkou p. dr. Miňovej a študentiek „predškolačok“ sa tešila hojnej účasti prednášajúcich aj počúvajúcich.

Svojou troškou prispelo 19 konferentov so 14 príspevkami z radov denných aj externých študentov (žiaľ, opäť musíme konštatovať, že to bola čisto dámska jazda).

O oficiálne otvorenie sa postaral p. dekan doc. Portik, ktorý sa jej bohužiaľ kvôli neodkladným povinnostiam nemohol zúčastniť (pevne veríme, že jeho pani manželka ho o tom všetkom podrobne informovala...).

Všetky príspevky boli veľmi zaujímavé a obohacujúce (aj preto sa možno čas vymedzený na konanie konferencie musel zdvojnásobiť). Príspevky zahŕňali v sebe širokú tematiku od hier cez diagnostiku a rôzne projekty až po problematiku zdravia či výučbu angličtiny na ZŠ.

Tí, ktorí sa konferencie nemohli zúčastniť, nemusia zúfať, pretože všetky prednášky budú uverejnené na webovej stránke našej fakulty na KPEPaP, aj keď, pravda, tú úžasnú atmosféru, ktorá vládla v to osudové poobedie, už asi nepocítia...

Lúčim sa s vami so slovom vďaky všetkým, ktorí sa na organizovaní a priebehu tejto konferencie podieľali a prajem Vám krásne zimné dni a o rok na konferencii dovidenia!

Veronika Hriňová, štud. 4. roč. PF PU.

1 budíček + 1 ľahké raňajky + 18 študentiek + 3 vyučujúce + 1 zdravá prechádzka + 1 káva + 3 sestričky + 1 pani doktorka = 450 – 500 ml krvi

Nedáva vám tento matematický zápis žiadny zmysel? V tom prípade vedzte, že je v ňom ukryté jedno príjemné dopoludnie niekoľkých ľudí z našej Pedagogickej fakulty na Deň dekana. Ale poďme pekne poporiadku.

Ranný budíček o 8:00 (teda aspoň ten môj zvonil o ôsmej) zna-

menal, že treba vstať a dať si nejaké ľahké raňajky (ako napr. pečivo, masielko, džem alebo niečo podobné) a k tomu veľa tekutín (nealkoholických). Po raňajkách bolo na pláne stretnutie pred fakultou o 9:00. No, priznajme sa, nie každý si dal záležať na presnosti, ale čo je podstatné, stretli sme sa. Na povel „zodpovednej vedúcej“ Mgr. H. Kochovej sme si nastúpili a urobili spoločné foto, a potom už len smer nemocnica.

Vychádzkovým krokom sme sa dostali k nášmu cieľu. Zložili sme si tašky, vetrovky a zbytočné veci a usadili sme sa – niektoré pohodlne, iní menej pohodlne – a vypísali sme základný formulár. Bolo zaujímavé sledovať niektoré tváre prekvapené a zaskočené otázkami, ba dokonca tváre, ktoré neskrývali ani to, že niektoré otázky ich doslova pobavili. Tým, ktorí sú na takéto otázky zvedaví, odporúčam ísť si to vyskúšať na vlastnej koži (na vlastnej žile). Hneď nato nás čakalo vstupné vyšetrenie, ktoré bolo rozhodujúce pre celý ďalší priebeh darovania krvi. Tu sme sa dozvedeli, akú máme krv, krvnú skupinu (to pre tých, kto-

rí to zatiaľ ani len netušili a, samozrejme, prvoradcov), či máme dosť hemoglobínu a podobných odborných záležitostí. Pre niektorých bol záverečný verdikt pani doktorky negatívny, a tak si títo „šťastlivci“ mohli nechať všetku svoju krv. Pre tých ostatných, teda väčšinu, to už neplatilo. Pre tých už bola pripravená kavička, čajík a nezostávalo nič iné, ako čakať na hlas sestričky, ktorá nás volala do osudnej miestnosti. Ďalej to už bolo veľmi jednoduché. Už len posadiť sa na určené miesto, nezľaknúť sa prvého vpichu ihly do žily aaaaaa... a je to. Niečo okolo pol litra krvi, ktorá bola ešte pred chvíľkou naša, sa zrazu nachádzalo v úložnom priestore určenom na transport krvi. Tí, ktorí boli na odber zdravotne vyzbrojení a nehrozilo im nič podobné ako závrat, boli na tom najlepšie. Našla sa aj jedna dievčinka, ktorá skončila až pod infúziou, ale, našťastie, všetko dopadlo dobre.

Na záver sme si dopriali ešte chvíľku oddychu a mohli sme sa pomaly pobráť späť do školy a pokračovať v aktivitách, ktoré boli pripravené práve pri príležitosti

oslavného Dňa D.

Myslím si, že to bolo veľmi príjemne strávené popoludnie a pokiaľ bude možnosť darovať krv aj na budúci rok, určite sa zúčastním.

Krvi zdar!

Jana Cibulková, štud. 3. roč. PF PU

Dňa 15. 10. 2007 sa na našej fakulte konal tradičný Deň dekana. Pre našich študentov bolo ako vždy prídychných aktivít a súťaží. Veľmi zaujímavé bolo stretnutie s pani Janou Hristovou, ktorá nám predviedla, ako pracuje s jej fenkou Diankou a čo všetko spolu dokážu. Dianka je krásny sivohnedý pudel, ktorý je veľmi živý a je rád obklopený ľuďmi. Spoločne s jeho „paničkou“ sa venujú canisterapii.

Čo vôbec canisterapia je?

Canisterapia je spôsob terapie, ktorý využíva pozitívne pôsobenie psa na zdravie človeka. Uplatňuje sa hlavne ako pomocná psychoterapeutická metóda pri riešení rôznych situácií, keď iné metódy zlyhávajú alebo ich nemožno použiť. Používa sa napríklad pri nadväzovaní kontaktu a práci s mentálne postihnutými, autistickými, telesne alebo zmyslovo postihnutými ľuďmi, ale aj s ľuďmi, ktorí majú rôzne iné problémy. Pani Jana a jej psy pomáhajú takýmto ľuďom začať opäť vnímať svet okolo seba, prejsť svoje emócie, pocity, ktoré v sebe skrývajú.

Zaujímalo ma, podľa čoho sa vyberá pes na takúto prácu, ktoré psy sú a ktoré zasa nie sú vhodné na takúto

činnosť s deťmi a ľuďmi. „Psa si treba voľiť nielen podľa plemena, ale hlavne podľa vlastností, aké má, a podľa práce, ktorú s ním chceme vykonávať,“ prezradila mi p. Hristová. Pes terapeut musí

byť vyrovnaný, spoločenský, trpezlivý a ovládateľný. Musí uniesť veľkú psychickú záťaž – náhle pohyby, nečakané dotyky a objatia, nekonečné škrabkanie, hladenie a česanie. Upozornila však, že „na vykonávanie canisterapie nie sú vhodné bojové plemená, ako sú napríklad pitbull alebo bullterier.“

Pani Jana sa už 14 rokov venuje výchove a výcviku psov. V súčasnosti chová doma šiestich psov, s ktorými pravidelne pracuje. Spoločne navštevujú svojich klientov v rôznych zariadeniach a svojou prítomnosťou im prispievajú aj k tomu, aby chvíle strávené v ich spoločnosti boli príjemné, zábavné a hravé.

V súčasnosti je canisterapia populárna a vyhľadávaná, preto chcem v mene nás všetkých popriať pani Jane Hristovej hlavne veľa úspechov v práci a veľa príjemných a veselých zážitkov so svojimi štvornohými kamarátmi.

Ivana Ferencová, štud. 5. roč. PF

V stredu večer, 14. 11. 2007, vyvrcholil v Divadle Alexandra Duchnoviča slávnostným vyhlásením výsledkov, odovzdávaním cien a galaprogramom

41. ročník Akademického Prešova, Súťaže umeleckej tvorivosti vysokoškolákov Slovenska. Súťažilo sa už tradične v troch kategóriách: študentské divadlá, vlastná literárna tvorba a umelecký prednes. Počas piatich dní (10. – 14. 11. 2007) vysokoškoláci konfrontovali svoje umelecké aktivity medzi sebou navzájom i s názorom odbornej poroty. Festival sa konal v priestoroch FF PU a v divadlách DAD, DJZ, v estrádnej sále ODK (kino Klub), v literárnej kaviarni Christiania (umelecký prednes, ako aj nočné rozhovory po predstaveniach). Umelecký prednes mal tento rok skromné zastúpenie, pokiaľ ide o súťažiacich (7 recitátoriek), no potešiteľné je, že divácky záujem z roka na rok stúpa. Kvalitou prednesu a presvedčivosťou umeleckého výrazu vynikla Viktória Baranová (FF PU, 1. miesto) s básňou D. Hivešovej-Šilanovej Cigánske leto. Vo vlastnej literárnej tvorbe súťažilo 20 básnikov a 20 prozaikov z univerzít z celého Slovenska. Podľa slov odbornej poroty, v tomto

ročníku prekvapivo dominovala próza, o čom svedčí aj udelenie dvoch prvých miest v tejto kategórii (Anne Vlčkovéj a Marcelovi Fornáčovi, obaja z FF PU). Nosnou kategóriou boli študentské divadlá, čo sa odrazilo aj v programovej štruktúre festivalu. Trinásť divadiel z vysokých škôl z Nitry, Ružomberka, Bratislavy, Košíc a Prešova zaradených do programu dokazuje narastajúci záujem študentov o divadelnú činnosť. Program festivalu obohatili hostia: profesionálni umelci zo Slovenska (M. Zimková, DJGT Zvolen, Divadlo a.ha Bratislava a i.) a zahraničné súbory – svetoznáma Scena Plastyczna KUL z Lublina s renomovaným režisérom, výtvarníkom L. Mądzikom, divadlo Porywacze Ciał z Poznane, Recitačná skupina Tragaču z Prostějova, Slovenské vojvodinské divadlo z Báčskeho Petrovca, študenti z Univerzity Trier a i. Laureátmi AP 2007 sa stali: ŠD VYDI z Nitry, Divadlo poézie Malá scéna Prešov a ŠD FF PU za monodrámu Hamlet private, ktorá vznikla ako výsledok workshopu. Tvorivé dielne sú už neoddeliteľnou súčasťou festivalu (rovnako aj prednášky a besedy so spisovateľmi a divadelnými vedcami), vedú ich renomovaní profesionálni umelci a pedagógovia (tento rok prof. L. Mądzik – workshop Herec v modernom divadle, doc. N. Lindovská – Poetika hereckej tvorby M. Čechova, doc. J. Letenay – Moderný výrazový tanec, pantomimický workshop M. Kasprzyk, prof. K. Horák – Divadlo poézie, PhDr. M. Pukan, PhD. – Klasika a jej moderný výraz), v nich si môžu účastníci vyskúšať rôzne herecké techniky, alternatívne divadelné postupy a prezentovať sa pred publikom.

Päťdňový umelecký maratón sa skončil, doznieva nostalgia za plnými divadelnými sálami, prednáškovými miestnosťami a neopakovateľnou atmosférou, ale predovšetkým ostáva chuť tvoriť. Nenechajte si preto ujsť ďalší ročník Akademického Prešova.

Mgr. Adela Mitrová, PhD.

WALDORFSKÁ PEDAGOGIKA NAŠIMI OČAMI

„Sloboda v školstve znamená pohnúť tými, ktorí ešte sedia na koni totality, ale pribrzdiť aj tých, ktorí si myslia, že sloboda je možnosť všetkého, že sloboda je možná bez „sedla“ hodnôt, princípov a zásad“ (Zelina, Alternatívne školstvo, 2000, s. 6).

Po nežnej revolúcii (1989) sa mnohí učitelia či riaditelia škôl rozhodli ísť v edukácii trochu iným smerom. Mnohí začali využívať alternatívne prvky, ktoré k nám prichádzali otvorenými dverami z Európy či Ameriky. Vznikali školy s prvkami waldorfskej pedagogiky či pedagogiky Montessori, daltonskej pedagogiky a tak ďalej.

Študujeme tieto alternatívne prístupy na vysokých školách, máme možnosť ich porovnávať a otvorene o nich diskutovať. Ale keďže je lepšie raz vidieť ako dvakrát počuť, rozhodli sme sa (my štvrtáčky) v rámci povinnej voliteľného predmetu *Alternatívne pedagogické prístupy v MŠ a*

Druháci práve recitovali báseň, ktorou tiež vítali nový deň. Začínala sa im epocha slovenského jazyka (epocha = dve vyučovacie hodiny), ktorá sa týždenne striedala s epochou matematiky. Boli sme milo prekvapené hravým opakovaním. Stáli v kruhu v zadnej časti triedy. Učiteľka hádzala deťom malé loptičky z látky. Každé dieťa, ktoré loptičku chytilo, vyslovilo hlásku z abecedy, ktorá nasledovala. Alebo za chrptom si pohadzovali loptičku z jednej ruky do druhej a pritom hovorili abecedu v súlade s rytmom hádzania. Ďalšou zaujímavou aktivitou bolo slabikovanie či hláskovanie slov spojené s vyhadzovaním loptičky do výšky alebo hláskovanie s paralelným spájaním palca s ostatnými prstami, pričom mali položenú loptičku na hlave. Až po týchto aktivitách vstúpili do učenia sa hlásky, písmena „i“. Najprv si však ozdobili stranu v zošite orámovaním farebnou voskovkou a napísali si dátum. Učiteľka vytlieskavala rytmus a tie deti, ktoré prácu dokončili, sa postupne pridávali.

Aj v hlavnej časti nás zaujali rôzne aktivity. Napríklad hra, v ktorej deti „ležali“ na lavici so zatvorenými očami a mohli sa zobudiť len vtedy, keď počuli „i“ na začiatku slova, na konci, uprostred...

Ohúrila nás aj príjemná atmosféra, keď na záver epochy učiteľka zapálila sviečku, deti si zatvorili oči a v objatí šera rozprávala deťom legendu. Na záver poverené dieťa sviečku zahasilo zvončekom. Potom ešte zarecitovali báseň ako poďakovanie za dary zeme a hor sa do desiatej... Ale aby neboli rušení zvončením určeným pre bežné triedy, pani učiteľka zvonček stišila. Odpovedala

nám na všetky naše zvedavé otázky a my sme odchádzali z triedy ešte zvedavejšie, ako sme prišli. Nebolo by ideálne pokračovať v tomto vzdelávaní aj vo vyšších ročníkoch? Dávajú rodičia svoje deti do tejto školy zámerne, poznajú danú výučbu? Je vhodná táto výučba aj pre integrované deti? Odpoveďou na poslednú otázku bol chlapec so špecifickým druhom autizmu, ktorému sa musela učiteľka individuálne venovať a všetky deti rešpektovali jeho občasné sklznutia pod lavicu, kde si čítal „Verna“ alebo riešil vlastné otázky.

Boli sme plné nadšenia z toho, čo sme videli, a ešte plné očakávaní, čo ešte uvidíme v materskej škole. Tam nás privítala pani riaditeľka. Proces sme síce nevideli, ale aj tak sme nemohli zatvoriť ústa, keď sme prechádzali cez jednotlivé triedy a pozerali sme sa na nádherné pomôcky. Takmer všetko bolo z dreva. Drevené kútiky, baldachýn, kuchynka, handrové bábiky šité rodičmi, vosk na modelovanie, drevené koníky a iné hračky z dreva. Dýchalo to tam rodinou, bezpečím a ľudským teplom.

Je ťažké to opísať. To by som musela zaplniť ešte veľa strán. Sme rady, že sme mohli to všetko vidieť a nielen počuť, je to oveľa príjemnejšie. Skúste to aj vy!

Text a foto Lenka Rohaľová, štud. 4. roč. PF PU

ZŠ pod vedením PaedDr. Moniky Miňovej na školy s takýmito prístupmi pozrieť.

Dňa 19. 10. 2007 sme prešli cez brány ZŠ a MŠ s prvkami waldorfskej pedagogiky v Košiciach. Rozdiel medzi Waldorfskou ZŠ a ZŠ s prvkami waldorfskej pedagogiky je ten, že zatiaľ čo Waldorfská ZŠ má vlastné, zväčša rámcové, učebné osnovy, tak ZŠ s prvkami Steinerovej pedagogiky sa musí držať tradičných učebných osnov. Naše prvé kroky viedli za príjemnou melódiou flaut do tried. Práve takto vítajú deň aj tí najmenší žiaci. Rozdelili sme sa do tried a tam sme už nazerali novým, netradičným činnostiam.

Tureck

Prečo chceš ísť na Erasmus mobilitu práve do Turecka? Nebojíš sa? Veď ťa predajú za ťavu!

Predsudky a nevedomosť. Typické pre slovenský národ. No ja som, našťastie, z iného súdka a riadim sa heslom: Je lepšie raz vidieť ako stokrát počuť.

Rozhodla som sa študovať v Turecku a vyvrátiť všetky reči ľudí. Po pohovore v angličtine som vyplnila potrebné papiere a čakala na výsledok. Keďže sme boli tri kandidátky a jedna sa dobrovoľne odhlásila, bolo rozhodnuté. Marianna a Monika idú do Turecka!

Mailom sme si potvrdili osobu, ktorá nás počká v Antalyi. Sadli sme na vlak a naša cesta sa začala. Lietadlo sme mali z Budapešti. Potrebovali sme sa dostať z vlakovej stanice na letisko. Nemali sme potuchy, ako to spravíme. Našťastie, odvážnemu šťastie praje. Jedna milá pani vo vlaku nás ubezpečila, že jej priateľ je v Budapešti ako doma. On nám pomôže. Tak sa stalo. Na krásnom žltom taxíku za 5000 maďarských forintov sme dorazili na letisko. Ani v najkrajšom sme sme nepočítali, že tam budeme tak skoro. Mali sme 7 hodín k dobru.

Rozložili sme sa na letisku a čakali.

Konečne nás odbavili na „checkine“ a usalašili sme sa

v lietadle. Bola som trochu nervózna ako pred každým dobrodružstvom. V hlave som mala chaos. Veľa myšlienok, otázok... V bruchu som cítila jemnú muziku, akosi som vyhladla. Tešila som sa na jedlo, ktoré nám počas letu prinesú.

Let sme mali s prestupom. V Miláne som sa pohodlne usadila pred bránou A 19 a pozorovala ľudí. Monika bola pri kávomate. Káva, čaj, cappuccino zadarmo.

Postupne sa sedačky pred našou bránou zaplňali. To som už

stretla skupinku ľudí tmavšej pleti, bola tam jedna blondína, ktorá veselo komunikovala s dvoma dievčatami. Mali čudný zmysel pre

módu. Dlhá sukňa a šatka na hlave. „Ojojjojjoj,“ zaplakala som.

V lietadle opäť samý počernejší tvor a je tu značná prevažnosť mužov. „Aj tebe sa zdá, že je tu taká čudná vôňa?“ pýta sa ma Monika. Sadla som si a čakala na ostatných pasažierov, kým si nájdu miesto a konečne vzlietneme.

Napínam uši a snažím sa zachytiť angličtinu alebo slovenčinu. Zbytočne. Z každej strany sa na mňa valia nezrozumiteľné zvuky. Postavila som sa a hľadala Moniku. Sedela vzhľadom medzi chlapmi. Oj! Doma by som jej to závidela, ale v tomto lietadle to bola samozrejmosť.

Pocit hladu z prvého lietadla vystriedal pocit strachu. Prečítam si teda noviny, pomyslela som si. Ani ťuk! Opäť tá neznáma reč! Do kelu!

Pristáli sme v Ankare. Z letiska sme sa autobusom do-

mala v sebe kávu a Monika sedela vedľa mňa. Obzerali sme celú situáciu a potom sme sa pozreli na seba. Súčasne sme sa opýtali jedna druhú: Kam to my ideme?

Pred našou bránou sa

ý m e d

stali na autobusovú stanicu – otogar, kde sme si mali kúpiť lístky do Antalye.

Vystupovať!

Skoro mi oči na zem vyskočili. Kam som sa pozrela, všade chlap. Som v nebi alebo na Fakulte športu? Monika! Toto je planéta chlapov!

„Poďme kúpiť lístok,“ povedala. Podarilo sa. Nasadli sme na autobus a opustili Ankaru. Cesta trvala okolo 8 hodín. V Antalyi nás čakal Ismail. Odviezol nás na internát a ubytoval. Ďalšie tri dni sme vybavovali nevyhnutné papiere a oboznamovali sa s prostredím. Pridelili nám „BODY“. Bola to študentka, náš anjel strážny.

V internáte sme dostali štyri milé turecké spolubývačky.

Asi po troch dňoch sme sa konečne zoznámili s Erasmus študentmi z Talianska, Poľska, Česka, Belgicka, Francúzska a Maďarska.

Všetci Erasmus študenti bývali v bytoch, len Slovenky sa rozhodli pre internát. Chceli sme byť čo najviac v kontakte s tureckými študentmi a bolo

nestalo, že vaša posteľ spí bez vás. Ak sa tak stane, hneď sa volá rodičom. Ak nechceš mať problém, môžeš si vybaviť permission – povolenie. Musíš udať adresu, kde budeš cez noc. Po-

volenie dostaneš maximálne na tri noci.

Dievčatá sú oddelené od chlapcov. Dole na vrátnici je internátna polícia – kontrola. Chlap sa na dievčenský internát jednoducho nedostane. Dievčence sú absolútne v bezpečí.

Ďalší šok je toaleta...

Namiesto klasickej záchodovej misy je diera v zemi. Rozosmiala som sa. Myslela som si, že diera na stanici v Ankare bol záchod v rekonštrukcii.

Po troch mesiacoch som si diery obľúbila. Hlavne z hygienického hľadiska. Žiadne očúrané dosky, plné misy. Nič, len diera a pekne vypracované nohy.

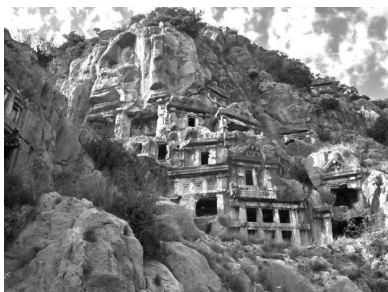
V škole sme dostali rozvrh hodín, ktorý študovali všetci Erasmus študenti. Pedagogic-

ká fakulta pristupovala k štúdiu najserióznejšie. Mali sme 5 hodín denne. Poslali nás niekoľkokrát na prax. Pre mňa to bol najkrajší zážitok. Prax na dedinských školách sa nám páčila najviac. Cítili sme sa tam ako superstar. Pre deti sme boli zaujímavé. Veľa sa nás pýtali, dotýkali. Vôbec sa nehanbili, boli priateľské, veselé. V súkromnej škole v meste boli viac zdržanlivé.

Erasmus mobilita nie je len o štúdiu a práci. Voľné víkendy sme využívali na cestovanie. Najväčší cestovateľ a dobrodruh bol Victor z Maďarska. S ním sme si najviac rozumeli a vymýšľali dobrodružné výlety. V Turecku sme boli všetci ako jedna veľká rodina. Navzájom sme si pomáhali. Nikto neriešil, kto je odkiaľ. Dôležité pre nás bolo, aby sme boli spolu a každý sa cítil dobre. A potom naozaj všetko chutilo ako turecký med.

Text a foto Marianna Berdisová, Monika Marchevská, štud. 4. roč. PF PU

to výhodnejšie aj po finančnej stránke.

Chvála slovenským internátom! Viete si predstaviť internát bez chodbovice?

Každý večer podpis, aby sa

Foto mad

Niektorí ľudia sa obnažujú radi. Sú však aj takí, ktorí sa zásadne neodhadlia ani v situáciách, ktoré to vyžadujú (ako napr. u lekára). Obnažiť svoje životné postoje, odhodiť brnenie, sa dnes rozhodol matematikár. Nech sa páči, smelo do zákutí mysle Mareka Mokriša.

Povedzte nám niečo o sebe a svojej rodine.

Som neustále sa učiaci učiteľ matematiky, ktorý je členom super kolektívu Katedry matematickej edukácie. Číslo ma sprevádzajú od narodenia. Ako 99% populácie som sa narodil v 9. mesiaci. Moja manželka je výnimočná aj tým, že mesiac jej narodenia má poradové číslo 7. Aj keď celý život budem pan-
na, som otcom dvoch detí. Pochádzam z Kružlova. Táto obec bardejovského okresu je od Prešova vzdialená 51 km. Deň svojich narodením si pamätám podľa súpisného čísla domu, v ktorom bývam (prvé dve čísllice predstavujú deň môjho na-

rodzenia, tretia číslica mesiac). Deň synových narodenín je výsledkom relácie zhodnosti (aby som na ne nezabudol, máme ich pre istotu v jeden deň). Deň narodenín (8.8.) a menín (8.9.) mojej dcéry je zase výsledok postupnosti prirodzených čísel 88 a 89. Výročie svadby je hneď pred dňom (relácia usporiadania), v ktorom má meniny môj syn. Číselné zákonitosti ma neopustili ani v iných významných medzníkoch života. Číslo ŠPZ na mojom aute (BH-096 AN) koreluje s rokom, v ktorom som maturoval (1996).

Famózne. A čím ste chceli byť v detstve?

Od piatich rokov som chcel byť učiteľom.

Od piatich rokov ste chceli byť matematikárom?

No nie. Matematiku som spočiatku nemal nejako veľmi rád.

terka Tomanová.

Aký ste boli žiak? Bifľoš alebo rebel?

Asi skôr rebel. A to z toho dôvodu, že veľmi rád som kládol otázky typu „prečo?“. No a nie všetkým učiteľom tieto otázky vyhovovali, takže možno sa na mňa pozerali ako na nejakého rebela. Ale mal som šťastie na učiteľov, hlavne matematikárov,

Mgr. Marek Mokriš:

rov, ktorým takéto otázky vyhovovali.

Pomýlil si vás už niekto na fakulte so študentom?

To áno. Keď som nastúpil na našu fakultu, tak som mal tú česť viesť prednášky z predmetu aritmetika. Tie prebiehali vo veľkej aule v hlavnej budove. No a keď som si bol pýtať kľúč od miestnosti, tak sa ma vrátnička spýtala: „S kým máte hodinu?“

Používali ste ťaháky?

Raz. Vlastne dvakrát. Prvý a poslednýkrát. Bolo to ešte na strednej škole počas polročnej písomky. Vtedy som bol z vlastníctva ťaháku taký nervózny,

„Radšej modrý diplom a červené líca ako červený diplom a modré líca!“

Profilácia byť učiteľom matematiky nastala až na strednej škole.

Čím by ste boli, keby ste neboli učiteľom?

Nebyť učiteľom sa už nedá. Kto už raz v sebe našiel učiteľskú bunku, tak jednoducho je učiteľom na celý život. Ak by som predsa len nemohol vykonávať toto povolanie, tak by som si hľadal zamestnanie a pravdepodobne by som istý čas pracoval aj v najväčšom slovenskom podniku, ktorému šéfuje minis-

že som ho nemal odvahu ani vybrať. A tak som si povedal, že takúto situáciu už nechcem nikdy viac zažiť.

Mali ste niekedy pätku z matematiky?

Mal som. Bolo to v prvom ročníku a tú pätku som vlastne nedostal ja, ale moja mama. Bola to reakcia učiteľky na nesprávne vyriešenú domácu úlohu. Moja mama zle spočítala nejaké kozy s jablčkami.

Akú najväčšiu rebeliu ste

urobili vo svojom živote?

Bolo ich niekoľko. Prvou mojou rebéliou bolo odmietnutie študovať na gymnáziu. Myslím si, že som jediným učiteľom na tejto fakulte, ktorý nie je absolventom gymnázia.

Druhá moja rebélia spočívala v tom, že som sa na vysokoškolské štúdium dostal malým podvodom. V deň zápisu do prvého ročníka som totiž nebol spôsobilý na právne úkony, pretože som ešte nemal osemnásť rokov a predsa som smelo podpisoval všetko, čo mali (de facto) podpisovať moji rodičia.

Tretím mojim rebelským činom je reálne popieranie zákonov počtu pravdepodobnosti a štatistiky. Čo myslíte, aká je pravdepodobnosť, že sa učiteľovi matematiky narodí v deň jeho 25 narodenín prvý syn? Z pohľadu pravdepodobnosti je tento jav nemožný a predsa môj syn je odo mňa mladší o 25 rokov.

Pamätáte si nejakú otázku alebo odpoveď študenta, ktorá vás rozosmiala alebo, naopak, rozplakala?

Niektoré výroky študentov slúžia na zasmiatie. Napríklad jedna taká príhoda sa stala, keď som skúšal externistov. Študentka nahlas rozmyšľala: „Osem krát sedem, osem krát sedem... štyridsaťšesť.“ Moja reakcia na to bola: „No dobre, len o desať ste sa zmýlili.“ No a študentka na mňa nechápavo pozerala a ja som si až po chvíli uvedomil, v čom bol asi problém. Povedal som, že sa zmýlila o desať, ale nepovedal som, v ktorom smere, či plus desať alebo minus desať.

Študenti sa ma tiež často pred testovaním pýtajú: „Bude test ťažký?“ Moja odpoveď: „Určite nebude ťažký, zanesiem ho aj sám.“

Akú školu ste absolvovali?

Absolvoval som Fakultu hu-

manitných a prírodných vied, študijný odbor učiteľstvo všeobecno-vzdelávacích predmetov v špecializácii matematika – technická výchova.

Učili ste v základnej škole?

Učil som jeden polrok na základnej škole v Malcove.

Bývali ste vo vysokoškolskom internáte? Ak áno, zúčastňovali ste sa chodbovíc?

Áno. A chodbovice boli predsa povinné akcie. Na tom sa nedalo nezúčastňovať.

A chodievali ste aj na diskotéky? Boli ste parketovým levom?

Áno, aj na tie som chodieval. Parketovým levom asi nie... (smiech), ale naučil som sa už nestúpať mojej manželke po prstoch počas pohybov, ktoré nazývame tanec.

Akú je váš sen?

Mojím snom je byť šťastný a aby tí, ktorí sú okolo mňa, boli tiež šťastní.

Akú profesijný rast plánujete?

Ja neplánujem žiadny. Dá sa povedať, že on sa plánuje sám. Môj profesijný rast je splnený, som učiteľom a k tomu mám ešte bonus – som učiteľom matematiky.

Dozvedeli sme sa, že jedna skupina z našej fakulty má stránku na www.spoluziaci.sk a heslo je odpoveď na otázku: „Ako sa volá náš obľúbený matikár?“ Zistili sme aj to, že správnou odpoveďou je Marek. Čo myslíte, prečo ste u študentov taký obľúbený?

No to, že tam vypisujú Marek, ešte neznamená, že to je práve moje krstné meno. Tých matikárov, ktorých krstné meno je Marek, môže byť viac. No a možno nejakou štatistickou

chybou som to práve ja. A obľúbený som možno preto, že som jednoducho normálny učiteľ matematiky, ale túto otázku by ste mali položiť skôr študentom ako mne.

Čo robíte vo voľnom čase?

Voľný čas u mňa začína byť už takmer neznámy pojem. Ale snažím sa ho stráviť čo najdlhšie v kruhu svojej rodiny.

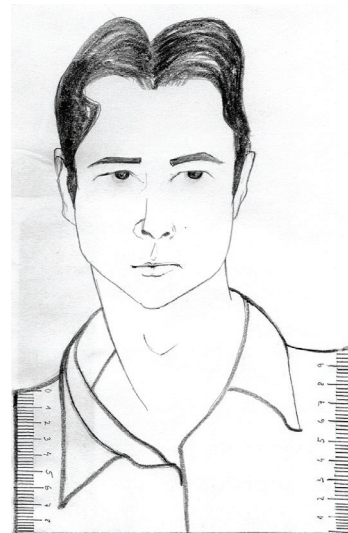
Aký šport obľubujete, nielen pasívne?

Všetky, okrem plávania a gymnastiky. Niektorí ľudia pozera- nie futbalu označujú termínom pasívny šport. Podľa môjho názoru (názoru ženatého muža), to s tou pasivitou nie je také jednoznačné. Čo myslíte, koľko kilokalórii spáli muž, kým mu ženské osadenstvo domácnosti dovoľí prepnúť na televízny kanál, kde ide prenos z futbalu?

Čo by ste odkázali našim študentom?

Nech sa počas svojho štúdia držia tejto zásady: radšej modrý diplom a červené lica ako červený diplom a modré lica. A všetkým priaznivcom a tvorcom periodika ARTUŠ prajem veľa tvorivého elánu.

Za rozhovor ďakuje Lenka Roňáková, štud. 4. ročníka PF PU.

HRACIA SKRINKA

Superstar beží naplno ďalej. Ako každá reality šou, aj súťaž v speve priťahuje zraky divákov. Opýtali sme sa preto dvoch finalistov (jeden z nich už medzičasom vypadol) na ich pocity zo súťaženia, no tiež sme oslovili študentov 2., 3. a 4. ročníka PF, aby povedali, čo si o Tomášovi a Ivane myslia.

Tomáš Krak

Čo zavážilo, že si sa rozhodol ísť do SHS?
Vlastná kapela ma presvedčila.
Naplnilo doposiaľ Tvoje účinkovanie v súťaži SHS Tvoje predstavy?
V istom zmysle ich predčilo, verím, že ešte podám podobné výkony ako Tears in Heaven.
Na aký hudobný nástroj (okrem hrebeňa) dokážeš zahrať aspoň Kohútik jarabý?

Gitara, fúkacia harmonika, možno klavír.

Ku ktorému hudobnému štýlu najviac inklinuješ?

Počúvam najviac funky, napr. Kool and the Gang, pop.

Pokús sa stručne charakterizovať samého seba.

Extrovert, úprimný, hádam aj vtipný, pravdovravný, ale aj lenivý.

Tvoj typ na víťaza?

Zo zásady netiiiiiiiiipujem.

Čo si myslíme o SUPERSTARistke Ivane Kováčovej?

... veľmi krehká osôbka...
... pôsobí sebaisto...
... nábožensky založená...
... vie spievať veľmi dobre, no v rozprávaní nevyniká...
... šedá myška s krásnym hlasom...
... trošku naivná, nevinná...
... príjemná, optimistická, hanblivá...
... dá najavo všetko zlé aj dobré, pôsobí vierohodne...
... stále sa správa tak rozmaznane, len občas zapôsobí ako dospelá, zväčša je to pri speve...
... spieva veľmi dobre, dokáže chytiť za srdce...
... je veľmi citlivá...
... pôsobí na mňa dosť placho a zároveň milo...
... je také malé krehké žieňa...
... nežné citlivé dievča, ktorému chýbajú skúsenosti...
... správanie anjelika mi k nej nesedí...
... bola nevinné dievčatko, teraz sa z nej stala „žena“...
... dievča s veľkým talentom...
... mladá slečna s naivným výrazom...

typy umiestnenia – od 1. do 6. miesta (nuž, uvidíme)

Dotkni sa hviezd

Nechcem sa dívať do prázdnych dlaní, nechcem tu žiť na svitaní, kam vlastne kráčam, to netuším, len nádej vo vrecku schúlenú mám. Občas sa zdáme trochu drží, pokiaľ nás niečo nezabrzdí, práve tú chvíľu mám strašne rád, pokúšať šťastie tisícikrát.

Predrefrén:

Keď sa zdá, že dýchaš už len z posledných síl, prehrá len ten, kto to vzdá.

Refrén:

Dotkni sa hviezd a skús vdýchnuť svoj strach, (máš o čo stáť) vždy vybrať tú správnu z ciest. Zblízka sa dívať, a náramne chcieť (dotkni sa hviezd) /:rozprestrieť krídla, letieť:/

Žijeme rýchlo, na sedem dní, nehráme stávky pre nevinných. Život je rieka, tečie cez nás, ale to dávno poznáš už sám.

Predrefrén: Keď sa zdá...

Refrén: Dotkni sa hviezd...

Každý z nás hľadá priestor, každý z nás hľadá si tvár, vydržať, aj keď už niet slov, vydržať aj poslednýkrát...

Refrén: Dotkni sa hviezd...

<http://superstar.sk>

Ivana Kováčová

Čo zavážilo, že si sa rozhodla ísť do SHS?

Najskôr som nechcela ísť, ale iní ma presvedčili, čomu som rada.

S kým si vieš v budúcnosti predstaviť spoluprácu?

Veľmi rada by som spolupracovala s Tomášom Buranovským, pretože sa mi páči jeho farba hlasu.

Ku ktorému hudobnému štýlu najviac inklinuješ?

Pop-rock a RNB.

Narušilo Tvoje účinkovanie vo finálovej desiatke Tvoje doterajšie plány?

Nie, zatiaľ nie, školu si po SuperStar dokončím.

Pokús sa stručne charakterizovať samú seba.

Citlivá, optimistická, veselá, ale aj lenivá, hanblivá.

Tvoj typ na víťaza?

Dominika.

Čo si myslíme o SUPERSTARistovi Tomášovi Krakovi?

... vysmiaty...
... niekedy vzbudzuje dojem, že sa bojí a nie je si istý...
... pôsobí veľmi inteligentne...
... nevýrazný typ, akosi ho tam ani nevnímam...
... jedináčik, ktorý sa bojí presadiť, uzavretý, na všetko dáva pozor...
... pôsobí neisto, aj keď je najstarší...
... nevie stáť na pódiu, typ Bezdedu...
... hanblivý, rozumný, nepôsobí ako dieťa ako niektorí zo Superstar...
... pôsobí veľmi umelo a niekedy až neprirodzene...
... vyžaruje z neho veľká charizma...
... má veľmi peknú farbu hlasu...
... zarytý, nekompromisný lokálpatriot – východniar...
... má dosť vysoké sebavedomie...
... milý, sympatický chalan, ktorý vie, čo chce...
... veľmi milý, sympatický „vychodňar“, je mi ho troška ľúto, pretože ho pubertálne detičky odsudzujú len preto, lebo je starší, inteligentný a nevyvádza somarinky, tak je pre nich nezaujímavý...

... je to najstarší člen a zdá sa mi, že sa správa ako malý chlapec, nevie prijímať kritiku...
... má veľmi zasnený pohľad...
... sympatický mladý muž s detským výrazom v tvári, na mňa pôsobí dosť vyplašene...

typy umiestnenia – od 3. do 7. miesta (čo sa už stalo)

Stranu pripravil vlf
Foto na strane internet

13 rubrika na 13 strane

**Egreš, Weiter, kozy a americká myš
alebo**

**Ako pánešek s bradou na plávajúcej podlahe takmer Andersena
utopil...**

Mám doma jednu mačku. Aby som bol presný, ide o kocúra. Muča Labužníka. To prvé meno som mu dal ja, aby vyzeral ako slovenský „mačo“; to druhé vymyslelo jedno blondé dievčatko so zápalkami. Tak sa teda kocúr volá. Inak – je to jednorodiak, májové mača. Pekné, domáce, strakaté, dobre živené – granule, mačacie konzervy, mliečko, sem-tam nejaký ten plátok šunky. Skrátka – páneškov miláček... Myši chytá, nestážujem sa, žrať ich však nežerie. Americkú myš už ale nehľadajte. Nech to ostane medzi nami. Veď utekať pred niečím sa nedá celý život. Uznajte.

Tento môj kocúr je ale trochu nevychovaný. Nenaučil sa, že na potrebu sa treba od páneška vypýtať, nesmie sa „to“ totiž robiť len tak ledabolo a hocikde. Napríklad na plávajúcu podlahu. Sme predsa ľudia. To, že sa podlaha volá plávajúca, neznamená, že má plávať v aromatickej tekutine, obsahujúcej deriváty močoviny... Navyše, ani kraula som ju ešte nenaučil, hoci splývať vie vcelku obstojne. Aby som neodbočoval, za nerešpektovanie autorit(i)y som kocúrovi v čizmách naložil tri poriadne na jeho vypasenú dupu a hrubým spôsobom som ho vypustil do jeho prirodzeného prostredia. Aspoň načas. Nech má poučenie, galgan jeden (dva, tri, štyri, päť – už to vieme naspamäť). Čo sa týka výchovy, vždy som bol priamočiary a naivný. Zvlášť k tým, o ktorých neviem, čo si aktuálne myslia. A možno je to pôvodom. Nie mojím. Pravdu povediac, jeho korene, myslím toho inkriminovaného kocúra, sú totižto – na rozdiel od tých mojich – do istej miery zahmlené. O Garfieldov rodokmeň teda rozhodne nejde. Ale život musí mať tajomstvo. Veď keď (sled – meď – hneď – smet) sú sopky dobre vymetené, horí v nich pomaly a nevybuchujú. Aspoň tak tvrdí elita z Pereša (dereša – egreša – smeješ sa?).

A musí mať aj štipku adrenalínu. Myslím ten život. Tým – teraz už som späť pri adrenalíne – bolo presiaknuté aj moje októbrové stretnutie s jedným postarším pánom na zastávke MHD. Trolejbus používam na spoznanie bežných ľudí. Tých radových, nie základných. Ničím výnimočných. Takých Jozefov Makov. S jedným Jozefom som sa pohádal – priamo v trolejbuse. Bol to taký dudroš so zlými interpretačnými schopnosťami. Spýtal som sa ho, či vie, s kým sa to vôbec rozpráva. Nevedel. Jeho culpa. A maxima. V tom týždni už toho bolo na mňa naozaj veľa. A keď je toho na človeka veľa, nielenže sa rád díva na západy slnka, ale chtiac-nechtiac sa v ňom prebudí aj skryté zlo. To, ktoré bežne nevidieť. To, ktoré sa dá zamaskovať. Hoci aj za chlpatú bradu či fúzy (bajúzy, plnovous, moustache und so Weiter, Oto). Práve za ne sa v rozprávkach skrývajú neraz tie horšie (a preto sympatickejšie) postavy alebo kozy.

Ale škaredé káčatko od Andersena bradu ani fúzy nemá. Je to taká labuť v kačacom rúchu, ktorá klope na dvere kozliatkam, aby mu otvorili. A pritom im spieva labutiu pieseň. Tým kozám. Pieseň je z toho baletu či opery – myslím, že sa volá Labutie jazero alebo Štrbské pleso. O kozách hovoriť nebudem, ale na vtákoviny si ma teda človek veľa neužije. No Mučo – myslím toho kocúra Labužníka – tak ten má vtáčiky naozaj rád. Je ľudskejší než ja. Ale na labute asi nie je.

Uzavriem to – teda toto uvažovanie. Kocúr a ja, starešina a ja, Pereš a Makovci, Andersen a labuť či kozliatka a myši majú podľa mňa niečo spoločné. Lebo možno v živote nejde o to, mať čistú krv, ako tvrdil John Locke. Možno ide o to, aby duša bola čistá ako tabuľa, dofrasa!

Slovo na zamyslenie pripravil

ARŠ

ARŠ 13

?? Anketie ??

V živote ženy poznáme 7 období:

1. Batoľa 2. Dievčatko 3. Slečna 4. Mladá žena 5. Mladá žena 6. Mladá žena 7. Mladá žena.

Veď kto rád starne?! Ženy musia byť milované, ak majú zostať krásne. Láska má veľkú moc, no dnešný svet jej zelenú nedáva. Práve naopak, v mladosti sa rieši kariéra, materiálne zabezpečenie, blahobyť a láska sa odkladá na obdobie, keď sa budeme opierať o paličku a rozprávať okoliu, koľko diplomov sme získali, len si ich nemá kto pozrieť, aký dom sme vybudovali, len v ňom nemá kto bývať, akú posteľ si kúpili, ale nikdy v nej nenašli pokojný spánok.

Človek musí vždy veriť a byť schopný ísť za tým, čo má skutočnú cenu. Pretože veľké veci si žiadajú aj veľkú odvahy, a napokon, čo ľahko získame, sa aj rýchlo stratí v prievane. Je smutné, že niekedy si to uvedomíme už neskoro. Samozrejme, nie je možné páčiť sa všetkým ľuďom. Keď sme mladí, väčší význam prikladáme skôr výzoru než vnútorným vlastnostiam. Dnešný chlapec si všimne najprv našu postavu, oči a neskôr našu osobnosť. Ak by sme to my, ženy, brali takto, zabudli by sme vnútorne rásť, a potom by sa za pekným obalom už neskrýval pekný poklad.

Krása ženy nie je v šatách, ktoré nosí, v postave, ktorú má, ani v spôsobe, akým si češe vlasy. Krása ženy musí byť v jej očiach, pretože tie sú bránou k jej srdcu, miestu, kde sídli láska.

Študentky PF boli **zvedavé** na názor mužov, ako vnímajú nežné pohlavie. Oslovili sme teda študentov 4. ročníka z Fakulty športu a učiteľov z PF. Položili sme im tri otázky:

1. Čo si na žene všimnete ako prvé? (vonkajší výzor)
2. Čo sa Vám na žene páči najviac? (vlastnosti, zásady...)
3. Čím Vás žena odradí? (čo sa Vám na žene nepáči)

Odpovede chlapcov z Fakulty športu:

Na prvú otázku odpovedalo 95% športovcov, že sú to prsia spredu a zadok zozadu. 90% chalanov sa díva ženám najprv do očí, niekedy si všimnú aj farbu. 87% chlapcov si pozrie postavu a celkový look. Radi sa mrknú aj na vlásy, tváričku či nožičku. No, úsmev má vraj magickú moc.

V druhej otázke sa 97% našich športovcov zhodlo, že si na ženách cenia úprimnosť, ľudskosť a otvorenosť. 92% by najradšej tráвило čas s vtipnou, komunikatívnou a láskavou kočkou. 86%-ám chlapcov sa páčia inteligentné a starostlivé. Cenia si tiež múdre, zodpovedné, verné, tolerantné, pravdovravné, pracovité, prítulné, športovo založené, trochu ambiciózne, sebavedomé a férové ženy. Dokonca jeden z respondentov odpovedal, že aj nadržané.

A čím žena muža odradí? 100% chlapcov z Fakulty športu odradí žena namyslenosťou. 97% naivitou a nízkym IQ a 90%-ám športovcov prekáža fajčenie. Tiež odznali aj drzé, prefikane a utárané dievčatá. Neradi sú v spoločnosti arogantných, lenivých a zanedbaných žien, so slabou hygienou a silným egoizmom.

Ján Kancír:

1. Celkový look. Páčia sa mi viac športové typy. Ako prvé si všimnem postavu, šľachetnosť vonkajšej údržby (prsty, mejkap, oblečenie...), ale aj kultivovaný pohybový prejav (chôdza, gestikulácia, tanec, šport).
2. Na ženách sa mi najviac páčia vlastnosti, ktoré ich odlišujú od heterosexuálnych mužov: pozitívny vzťah k mužskej časti populácie, ženská zmyselnosť a ľahučká koketéria.
3. Nemám rád mdlé typy, rozmazané ženy a egocentričky. Proti srsti sú mi aj uletené feministky. Zvyčajne im k ženskosti čosi chýba. Buď fyzicky alebo psychicky (sú v čomsi deficitné).

Ján Pochanič:

1. materské znamienko;
2. kabelka, samozrejme, ak ju má;
3. motykou.

Matej Šuták:

1. celkový vzhľad, upravenosť, prirodzená elegancia;
2. spontánna, milá, dobrosrdečná, zásadová, chápaná;
3. nízkym sebavedomím, prílišnou vulgárnosťou.

Odpovede chlapcov z PF:

Daniel Šimčík:

1. oči;
2. komunikatívnosť, zodpovednosť, zmysel pre humor;
3. afektovanosť, neprimeraná úprava zovňajšku.

Martin Dzurilla:

1. Ak je otočená tvárou ku mne, tak sú to určite oči.
2. Žena úprimná, citlivá, má svoj vlastný názor, nemá problém spraviť kompromis ak treba, ak je spoločenská a pôsobí harmonicky.
3. Nikto z nás nie je dokonalý. Každý má nejaké vlastnosti, ktoré sa niekomu javia ako normálne, „v pohode“, no pre iného vyznejú ako nežiaduce. Teda moja odpoveď znie: Ak sa žena správa afektovane, ďalej je to náladovosť a pribalil by som aj cigarety.

Juraj Kresila:

1. Pri odpovedi na danú otázku si muž zvyčajne vyberá z dvoch možností. Ani ja nie som výnimkou.
2. Silná a inteligentná osobnosť so sklonom k športovaniu.
3. Emočne labilná osobnosť so sklonom k cigarete.

Miroslav Gombár:

1. oči;
2. zmysel pre humor;
3. hlúposť, namyslenosť, arogancia, lenivosť.

Vladimír Fedor-ko:

1. oči, tvár;
2. múdra, vtipná, vie dodržať slovo;
3. tým, že nemá iskru, šarm.

Peter Sabol:

1. Činnosť, tvar, hĺbkou očí..., t. j. ako funguje musculus orbicularis oculi, až potom iné svalové partie.
2. Samostatnosť, nezávislosť, „ženskoscť“, zmysel pre vtip a poriadok, autentické prejavy v správaní, zdravé sebavedomie, neprehnaná citlivosť.
3. Arogancia, dotieravosť, neupravenosť, afektovanosť, prílišná a prehnaná cieľavedomosť.

Tak to vidíte, baby. Ver', takito sú tí naši chlapi. Čo s nimi urobíme?

KATAPULT

ANNA LUKÁČOVÁ: Pekná

Je dnes pekne? Svieti slnko? Som šťastná? Rozmýšľam. Dnes ráno som sa zobudila pekná. Dvíham telefón:

„Čau, Zuzi, máš dnes na obed čas?“

„Čau! Jasné, že mám. Mám predsa obedňajšiu prestávku. Chcela si niečo?“

„Dnes ráno som sa zobudila pekná. Nepôjdeme na obed do mesta?“

„Super nápad! Konečne sa uvoľníme. Sme predsa šikovné, ambiciózne, krásne, múdre, pracovité a úspešné. Kedy a kde?“

„O dvanástej, pred bistrom. Vyhovuje?“

„Pravdaže. Už sa teším. Čau.“

„Čau!“

Je trištvrte na osem. Posledný pohľad do zrkadla. Všetko je okej, iba ten čas... Čas. Ako rýchlo letí. Koľko povinností, práce, naháňania. Ráno fuška doma, raňajky, desiata, čaj, školská taška. Potom práca, povinnosti, úlohy a poobede kolotoč začína odznova. Nákupy, úlohy, večera...

Spomínam. Spomínam na dievčatko s malým vrkočom, na veľké hnedé oči, kvety medzi prstami a zasnený, usmievaný pohľad. Bolo to tak dávno, kedy sme s mamou a otcom chodili na lúku trhať kvety. Pamätám sa, akú radosť vždy zo mňa mali. Bolo to milé.

Dnes je to iné. Mám vlastné deti, na ktoré nemám čas, lebo som im zorganizovala krúžky, hudobnú, tanečnú, cudzie jazyky. Utekám s nimi hore-dolu, rozvážam ich z jedného konca mesta na druhý, sama sadám za počítač, píšem, opravujem, vymýšľam nové formy učenia, aby som žiakov v škole zaujala. Vždy si pri tom spomeniem na svoje školské roky. Bolo to aj vtedy tak? Kladiem si stále túto otázku.

Bolo a nebolo. Naša generácia bola predsa len o niečom inom. Aj u nás fungovali krúžky, hudobná, tanečná... Len toho času sme

ZLATICA KMECOVÁ Púpava

Ty si včela
a ja púpava –
jeden žltý kvet,
jeden z mnohých.

Ty priletíš na lúku,
ktorej som kráľovnou
a navštíviš ma – na krátko,
kratučko...
Povieš: „Ahoj! Slnko svieti?
Zbohom.“

Odídeš ďalej, no netušíš,
že z púpavy,
jedného žltého kvetu,
jedného z mnohých

si svojim žihadlom
zobral dušu...
Prišiel večer a ona vie,
že zomiera.

A čo včela?
Tá si pomýlila tričko s púpavou,
jedným žltým kvetom,
jedným z mnohých

a pustila žihadlo
do neznámeho tela...
Včelu dnes nájdeš
na ceste pod prachom
s ukradnutou dušou.

mali akosi viac. Možno sa mi to len zdá a možno je to pravda. Dnes predsa máme počítače, roboty, kamery, mobily... a času vždy menej. Ten nám akosi chýba. Vždy si na to spomeniem, keď sa ma deti opýtajú, čo sme robili v soboty, nedele, kam som chodievala so svojimi rodičmi. Je mi to ľúto, že dnes nemám na svoje deti ten čas, v ktorom by som im ukázala tie krásy prírody, ktoré som tak obdivovala so svojimi rodičmi. Verím však, že sa to zmení. Možno... dnes.

Dnes. Dnes viem, že čas sa vráti. Pôjdem so Zuzkou na obed a opäť uvidím to dievčatko s malým vrkočom a vychutnám si tú báječnú chvíľu.

Prečo? Lebo som si opäť spomenula na svoje detstvo.

Prečo? Lebo som sa zobudila pekná.

Prečo? Lebo mám rada život, aj keď nie je všetko tak, ako má byť.

Prečo? Lebo milujem svoje deti také, aké sú a robia mi radosť.

Prečo? Lebo mám prácu, ktorá ma baví.

Prečo? Lebo som žena.

ZLATICA KMECOVÁ Poznáš ten pocit?

Poznáš ten pocit,
keď nevieš, prečo
si sám?

Poznáš ten pocit,
keď ti v hlave
víri jediná myšlienka...
Myšlienka na toho,
ktorý ti môže vysvetliť:

Prečo odišiel,
prečo prestal ľubiť,
prečo sa vrátil,
prečo prebudil ohnivého draka
v tebe,
prečo oheň polial vodou,

prečo opäť odišiel,
a opäť prestal ľubiť,
a opäť sa vrátil,
a opäť chce prebudiť ohnivého
draka v tebe...
No ty už váhaš.
Máš strach z vody.

Poznáš ten pocit,
keď sa rozhodneš
risknúť to
a srdce ti bije ako kostolné zvony
ohlasujúce požiar?
Tak preto si sám.
Nesmieš sa však vzdať
odpovede na otázku:
Prečo oheň opäť polial vodou.
Opýtaj sa.
Opýtaj sa požiarnika.

KATAPULT

Hana Rothová: Za zatvorenými dverami
(preložila Eva Smoláková)

Ak sa čo len trochu radi bojíte, prečítajte si úryvky pripravovaných prekladov z knihy poviedok *Zubami-nechtami*, ktorú z češtiny prekladajú naši študenti.

...
Vo vnútri bolo šero a veľmi ťažký vzduch. Išla som otvoriť okno, ale o niečo som zakopla. Zaprašfalo to. Izba bola skutočne malá. Bol tam gauč, skriňa a stolík so stoličkou. Na stolíku boli ďalšie obrázky pavúkov, rozhádzané pastelky. Keby všetko nezakrývala hrubá vrstva prachu a pár pavučín, vyzeralo by to, akoby sa majiteľka tých vecí mala každú chvíľu vrátiť. Na zemi ležala hromada nejakých handier. Podišla som bližšie a zistila som, že je to staré oblečenie. Bolo už dosť potrhane, zaprášené a obalené haldou starých pavučín. Chcela som to hodiť do vreca, ale niečo tam bolo. Odhrnula som kúsok látky. Z toho, čo som videla, ma zamrazilo. Od ľaku som podskočila.

Stála som a pozerala sa na hromadu bielych kostí a potrhánych šiat. Napadlo mi, že som nebola ďaleko od pravdy, keď som tu len zo žartu povedala, že nájdeme v pivnici zamurovanú mŕtvolu. Iba s tou pivnicou som sa sekla.

Premýšľala som, čie kosti to asi budú, ale potom mi to došlo. Sú to rodičia toho dievčaťa, to je práca tých jej kamarátov. Zo všetkého najviac som sa chcela otočiť, vybehnúť von a nikdy sa sem nevrátiť, ale zbadala som nejaký pohyb.

Po zemi sa ku mne blížili pavúky. Bolo ich strašne veľa. Kde sa tu odrazu vzali? Nestihla som včas utiecť, vôbec som sa nemohla pohnúť. Stála som, nohy mi zase stuhli a celá som sa triasla strachom. Po chrbte mi stekali kvapky potu.

Keď boli prvé pavúky pri mne, začali na mňa liezť. Naskočila mi husia koža. Nemohla som ani kričať. Len som stála, triasla sa a čakala, čo sa bude diať. Pavúky po mne pomaly liezli, stále vyššie a vyššie. Pokiaľ boli na oblečení, ešte sa to dalo, potom však došli na miesta, ktoré neboli zakryté. Hneď ako prvý z nich vstúpil na holú kožu, prešla mnou vlna odporu. S každým ďalším krokom ma koža páčila aj mrazila zároveň. Všetky chlpy na rukách sa mi hrozne zježili a pavúky medzi nimi kľučkovali. Išli ďalej a ďalej. Bolo to strašne odporné, každý normálny človek by ich asi striasol, ale ja som nemohla. Niečo mi v tom bránilo. Vyliezli mi na ramená a tam sa posadili. Ti, ktorí sa už nevošili, zostali trebárs na rukách, na nohách, všade, kde sa udržali.

...

...
V jedno letné ráno, asi mesiac po príhode so skrývačkou, čo skončila dosť krvavo, sme opäť vykukli z okna, aby sme spočítali nové krtince. To, že na celej záhrade nebol ani jeden, nás úplne zmatlo. Nemohli sme uveriť, že mama vzala svoje vyhrážky vážne a rozsypala po celej záhrade jed. Bežali sme za ňou a spýtali sme sa jej:

„Mami, prečo si to spravila?“

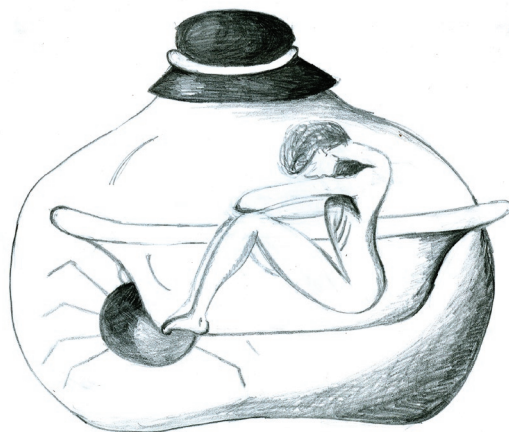
Vyzerala tak prekvapene, že sme jej uverili, keď hovorila, že ona nič neurobila a netuší, kam sa podeli krtkovia. A naopak sa ona pýtala nás, či sme náhodou nevideli jej Harpyu. Bola to mamina mačka, ktorú všetci okrem nej neznášali, a ona tiež nikoho nepustila k sebe, len mamu. Bola stará ako Matuzalém a zákerná ako sto čertov. Keďže bolo dosť nebezpečné ju stretnúť, často sme ju niekam zatvárali.

Teraz sa k tomu nik nepriznal, a tak sme sa ju vybrali hľadať. Našla ju Klára a našli sme ju podľa jej kvíčania. Harpya, ktorú nikto z nás nemal rád, tam ležala, spoznali sme ju len na základe jej ružového obojku s roľničkou, čo jej darovala matka možno aj k tisícim narodeninám. Harpya už nevyzerala ako starožitná tučná mačka, ale ako handrová či plyšová hračka mačky, s roztrhaným kožuškom a košťami na cimper-camper. Otec odniesol Harpyine zostatky ku Kornelovi za kompost. Ja som mu pomohol vykopávať jamu, do ktorej sme chceli mačku pochovať. Oco bol bledý a stále si mrmlal:

„Aká beštia to mohla byť...“

Myslel som na to isté, ale všetko akoby sa ma vôbec netýkalo. Akoby sa to odohrávalo v televízii a nie v našej záhrade. Keď som zase zaryl do zeme, narazil som na čosi mäkké. Nabral som to a vyhodil s hlinou na kôpku s vyhádzanou hlinou. Štuchol som do toho a zohol som sa, aby som zistil, čo to je. Bol to krtko. Bol v takom istom stave ako chudera Harpya. Úplne rozdrvená, totálne... vyžmýkaná.

...

Jiří Holub: Markéta bola rýchlejšia
(preložil Slavomír Strakula)

...

Už sme boli takmer pri ich plote, keď nás Markéta zastavila.

„Dievčatá, na hrádzi niekto je!“

Obe sme stíchli a pozreli sa smerom k rybníku.

„Máš pravdu,“ povedala Božka. „Fakt tam niekto stojí!“

Postava sa vydala smerom k nám a zamávala. Všetky sme sa k sebe pritísli.

„Dievčatá,“ vykrikla Markéta. „To vyzerá ako...“ pustila ma a kúsok podišla. „Karol, si to ty?“

Postava začala mávať o to viac.

Cítila som, ako sa mi ústa roztahujú k úsmevu a srdce bije ako predtým v stane. Bol to Karol!

Ivana Musilová: Živý plot
(preložila Júlia Gumuláková)

KATAPULT

Martin Strnad: Za stenou
(preložila Martina Kohútová)

Jiří Holub: Chi-chi-chi
(preložila Erika Franková)

...

Keď blyskanie konečne prestalo, trvalo ešte pol hodiny, než zase zapli elektrinu. Prekvapení zistili, že je polnoc a je načas ísť spať.

Michal znova nemohol zaspáť. Prevaľoval sa, odkopával perinu a zase ju priťahoval. Keď sa konečne pohodlne uhniesdil, zadíval sa von oknom. Bola úplná tma. Zavrel oči a premýšľal o uplynulom dni.

Potom začul „cvak“. Zarazil sa a počúval. Opäť zaznelo „cvak“. Čo to môže byť?

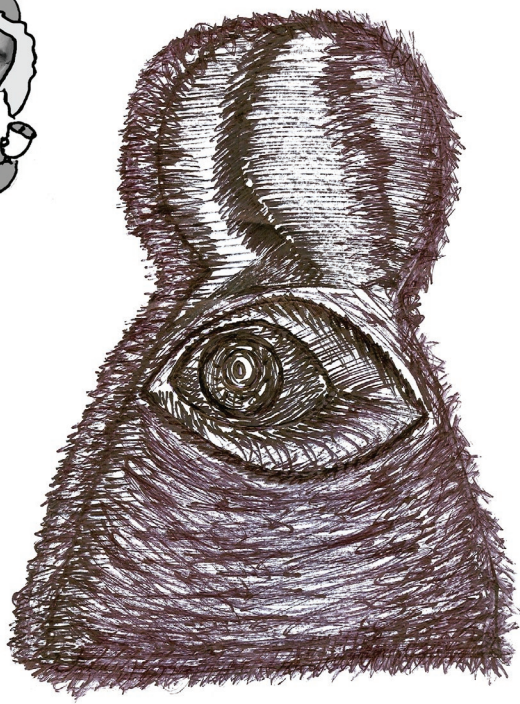
Dvere počuť ináč. Zavrtel sa na posteli, či to nezavŕzgala ona, ale nepočul nič. Otvoril oči a rozhlíadal sa okolo seba. V izbe panovalo mŕtve ticho. Tma bola nepreniknuteľná. Cvaknutie sa ozvalo znovu. Možno nie je zavreté okno, pomyslel si. Vstal a podišiel k nemu, aby ho zavrel lepšie, ale bolo až na doraz. Opatrne zalomcoval kľučkou, ale držala pevne. Pohľadom skúmal zatvárací mechanizmus okna, keď sa cvaknutie akoby spúšte fotoaparátu ozvalo znovu, za jeho chrbtom. Zarazil sa. Zrazu za sebou cítil niečí pohľad. Báľ sa otočiť. Báľ sa, čo tam uvidí. Zadržal dych a počúval. Nič, len ticho a prudký tlkot jeho srdca. Rýchlo sa strhol, aby nedal neznámemu šancu na útok skôr, než ho uvidí. Uskočil na bok a súčasne sa otočil. Postavil sa chrbtom k dverám a hľadel do prázdnej izby s rozostlanou posteľou.

Uchopil kľučku, pevne ju zovrel a počúval, či sa to cvaknutie nezopakuje.

„Cvak“, ozvalo sa spoza dverí.

„Čo je to dofrasa...?“ zahrešil. Začal usilovne premýšľať, aký predmet môže vydávať takéto zvuk. Chladnička? Alebo televízor? Pýtal sa v duchu sám seba, keď stál v obývačke. Natiahol sa po vypínači. Žiarovka zaprskala a pukla.

...

„A potom že to vyvolávanie nefunguje!“ smiala sa Božka a mávala tiež.

Neviem, kto sa rozbehol prvý, ale odrazu sme všetky tri hnali ako o život k nášmu Karolovi. Markéta ako laň, Božena ako slovnica Elza a ja? Ako zamilované dievča, ktorej sa vrátil chlapec z dlhej cesty.

„Karlík! To snáď ani nie je možné,“ jačala do tmy šťastne Markéta, keď k nemu dobehla a vletela mu do roztvorenej náruče. „Káááá...“ zajačala Markéta znovu a my sme s Božkou ako na povel zastavili.

Markéta totiž Karolom prešla, ako by tam ani nebol, a spadla rovno do rybníka medzi jelše.

„Vi...videla si to?“ zakoktala Božka a chytila ma za ruku.

„Pomôc!“ kričala Markéta a snažila sa dostať do prúdu, aby sa nezamotala medzi stromy. „Pomôc!“

...

...

„Filip, nerob to!“ kričala. „Vylezie to von!“

„Nič tam nie je. Zhasni.“ zašepkal Filip.

„Chi-chi-chi!“ ozvalo sa teraz pre zmenu z umývadla. Filip sa k nemu nahol. Z výlevky niečo veľmi rýchlo vyrazilo von.

Báša zhĺkla a ihneď zasvietila. Obaja zbadali, ako sa dovnútra zasúva – niečo.

Podobalo sa to akémusi prstu, hmyzej nohe, alebo...

„Videla si to?“ zašepkal Filip.

„Poď preč, nezdá sa mi to. Poď!“ povedala naliehavo a zároveň prosebne.

„Počkaj, chcem vedieť, čo to je“ naklonil sa tesne nad výlevku a zašuchal do nej. Bášu to vyľakalo a uskočila.

„Filip, nerob to!“

Nechtiac sa chrbtom oprela o vypínač na stene. Zrazu bola tma.

Ďalej šlo všetko veľmi rýchlo.

Z výlevky sa niečo bleskurýchle vyrútilo, zdrapilo to Filipovu hlavu a začalo ňou mlátiť o umývadlo.

„Pomoc!...“ kričal medzi údermi o smalt.

„Pomôž mi, Bá...“ čosi zaprašťalo a Filip sa bolestne rozreval.

To Bášu, zmeravenú strachom, spamätalo. Rýchle rozsvietila. To niečo bolo rýchlejšie než svetlo, ako blesk sa stiahol späť do tmy.

Umývadlo bolo zakrvavené.

„Rob niečo!“ zaprosil Filip. Hneď nato omdlel a spadol s rachotom na podlahu.

Pomedzi hnusné chlípajúce bolo opäť počuť „Chi-chi-chi!“

...

Foto mad

Za rozhovor ďakujú vlf, jap a mad.

Čo dodať na záver? Na základe tvojich odpovedí ti s radosťou (nám známou) oznamujeme, že si úspešne absolvoval vstupno-výstupný rozhovor. Vďaka tomu budeš zaradený do 2. nápravnovýchovej skupiny (par-

don, to

je už o inom). Takže ešte raz, dúfam, že sa mi to už konečne podarí?! Blahoželám ti, milý ČEKY, k zaradeniu do ešte neexistujúcej siene slávy nášho časopisu.

Čo by si na záver odkázal našim študentom, keďže vieš, že práve u nás študujú krásne dievčatá (v drvivej väčšine)?

Všetkým študentom by som odkázal, aby nemuseli veľmi veľa cestovať do zahraničia za povolaním, aby boli ich kroky naplnené tu. Potom by som im zaželel dobrý prechod do roku 2012, aby sa v globalizačnom procese ukľudnili, a tie informácie, ktoré dostanú, aby využili. Dievčatám by som chcel odkázať, aby nenosili veľmi odhalené drieky, pretože potom nebudeme mať veľa detí a bude nás, Slovákov, menej. Inak sa veľmi teším, že sa tu ten genofond tak zlepšil.

vať na vašej škole, kto vie.

No a predsa, skús nám ešte prezradiť, aký si bol práve ty študent, a možno aj ten tvoj nejaký slávny kúsok, čo si vyviedol v škole.

Ja som bol taký študent, že som sa zaoberal vždy len tým, čo ma zaujímalo. Takže som si

stále klepal, pospevoval, hral. Aj keď som potom pre vynikajúce študentské úspechy z cirkevného gymnázia prestúpil na konzervatórium (pretože z matematiky a fyziky som bol úplný devil. Vtedy som to nechápal, ale teraz to chápem, no už

že ťa prekvapí a dá ti pozitívny dôvod, aby si v noci nespál. A ak ti niekto dá zlé informácie do indexu, tak sa ti ťažko spí. Tí ľudia to vedia ako s nami. Zaujímavé na tom je, že tí ľudia to robia za také malé prachy, také malé honoráre, také malé ohodnotenie, že by sme si mali všimnúť ten ľudský rozmer a tú hodnotu, čo pre nás tí ľudia robia. Pretože verím tomu, že mnoho mladých ľudí by povedalo: „Noo, za také peniaze nič robiť nebudem, nebudem nikoho vyučovať, dávať známky, nebudem prezrádzať žiadne know-how“. Áno, potom tu bude naozaj krajina hlupákov. Vďaka týmto ľuďom. A myslím si, že na všetkých školách, od základných po vysoké, aj teraz som si všimol, ľudia chcú ďalej odovzdávať informácie. A podľa toho sa bude aj v budúcnosti merať schopnosť sa presadiť v Európe, vo svete. Pretože inak sme schopní naozaj len polovičatých krokov.

A tá príhoda. Na cirkevnom gymnáziu, keď bolo potrebné urobiť jednu inscenáciu, tak som si dal z dediny priniesť živú hus. Tá v telocvični utiekla, chodila všade pomedzi profesorov, študentov. Pos..la celú telocvičňu, utiekla. A všetkým sa to veľmi páčilo, dokonca aj mne. Aj napriek tomu, že sme ju potom dlho naháňali a hľadali.

„TVORBA JE DÔLEŽITÁ, INAK SME LEN KONZUMENTI.“

je neskoro. A na druhej strane si hovorím, chvalabohu, že to dopadlo tak. Študentské obdobie mi dalo to, že som zistil, kto vlastne je autoritou a kto autoritou nie je. Zistil som, že žiak nemôže byť nikdy autoritou, len učiteľ. A toho je potrebné vždy počúvať, pretože väčšinou sú to ľudia, ktorí niečo vedia. A aj keď sa nám zdá, že sme niekedy chytrejší. To si len myslíme. Tá chytrosť totiž nespočíva, kto s kým vydrbe, ale

Čitateľov sme už nasýtili hudbou, no keďže tá ide cez žalúdok (aspoň tak sa to u nás v dedine hovorí), skús nejaký jednoduchý a zároveň na suroviny nenáročný recept pre študentov našich, samozrejme, okrem chleba s masťou.

Fíha... Najlepší recept je: mlieko do misky a piškóty. A, sa-

mozrejme, hneď to zješ. Veľmi dobré.

Akú pieseň si spievaš najčastejšie? Skús refrén!

Heavy metaál, ten kovový kraál, kde žiadáš lásku slunečnou, moravská jsou děvčátka, a nejde, nejde, nejde, čas vrátit zpátky, yeah, baby, baby, baby, čas nespoutáš!

Pozn. red. Refrén tejto bezpochyby zaujímavej pesničky si môžete prehrať na tejto strane za pomoci veľkej dávky fantázie a predstavivosti. Nezabudnite počas prehrávania piesne držať ľavým ukazovákom tlačidlo PLAY! Kto ho nemá, môže i pravým (sponzorom tejto otázky je výrobca motorových píl zn. Still).

Odkedy vlastne spievaš, ak teda nepočítame operné árie v kočiaku?

Presne tak, v kočiaku som to začal. A potom som začal nespívať, pretože som mal pocit, že neviem spívať. Že je to niečo úplne ťažké pre mňa, hanbil som sa, mal som trému. Až pokiaľ som nezistil, že ten najvzácnejší nástroj, ktorý človek môže mať, je ten jeho hlas. Nič iné také nie je. Na konzervatóriu som mal hodiny spevu. Popritom som si stále spieval ako muzikant, lebo som si chcel niečo zahrať, zaspívať ako muzikant. Jedného dňa som zistil, že týmto spôsobom sa dá vyjadrovať mnoho vecí. A potom ide ešte o to, že kto dospeje do speváka, mal by tam naozaj dôjsť. To spievanie nebude len o výške tónu, čistote, rytme, ale bude to o nejakom osobnom zážitku, pocite. Je to ako keď príde za tebou najlepší kamarát a klame ti do očí, ty to normálne vidíš, že ti klame.

A ešte jedna taká „základná“ otázka: S kým sa ti najlepšie spolupracovalo, či už

v hudbe alebo aj mimo nej, a s kým vysnívaným, tebou obdivovaným, by si chcel spolupracovať?

Áno, áno. Robilo sa mi s mnohými ľuďmi dobre. S Rolincovou sa mi robilo dobre, pretože je šikovná, so Šebanom, Oskarom Rózsom. S tými základnými ľuďmi, ktorí v tom období, keď som ja začínal, boli strašne šťastní, že môžu hudbu robiť a doteraz ju robia. A pre mňa sú to naozaj ľudia, s ktorými keď sa ešte raz stretnem, budem šťastný a rád. A držím palce každému, nech to vydrží. Pretože hudba sa nebude merať podľa platní, ktoré si predal, ale ako dlho ťa to bude baviť a budeš žiť s tým. Najlepšie sa mi spolupracovalo so všetkými dobrými ľuďmi a s muzikantmi. Moja manželka, Pali Jeňo, Janočko, Gappa. Všetci tí, ktorí niečo robia. Som rád, že robia. Keď som zistil, akí sú ľudia leniví, tak som si povedal, že chvalabohu všetkým, ktorí hrajú, že aspoň to.

Čo by si nám tak tajne mohol prezradiť (len tak medzi nami), aký ďalší veľký hit momentálne pripravuješ pre poslucháčov a pozeračov? Na čo sa môžeš tešiť?

Veľmi ma zaujala internetová cesta hudby, to znamená, ako sa tá hudba môže šíriť. Iste budem robiť aj CD-čka v menších vydaniach. Ale určite by som sa chcel viac venovať tomu, že to pôjde cez internet. Rozšíriť všetky veci, čo sú okolo mňa. Chcel by som si založiť napríklad Čekovský-tatranský portál, Čekovský – Tatry, Čekovský republic, Čekovský factory, alebo hocijako inak. Aby som pokračoval v tom patriotistic-

kom leveli, pretože aj keď chodím hore-dole po svete, tak sa vždy rád vrátim. Takže všetko, čo bude nové, budete mať vy vždy a hneď na internete. To všetko už potom ja zmedializujem. Čiže určite cesta internetu. Tam sa určite jedného dňa všetci nájdeme. Len aby ho nevypli. Ak by ho náhodou vypli, že by sa stratil internet, je potrebné potom zobrať nejakého psa, ktorý má výborný čuch a ísť hľadať, kde je. Keby sa vám stratil internet, mám psa čo dokáže ho nájsť. Do troch dní je nájdený internet. Keby nebol, ta potom vám dám svoj. Vytiahnem ho vonku kakaovo-bordový, alebo hráškovohnedý. Takže veľký hit určite

by mala byť teraz pesnička *Človek si musí všetkým prejsť*. Dúfam, že to čoskoro bude tam, kde to má byť. Ja vlastne s pesničkami, ktoré

spravím, nechcem handlovať ako s niečím, čo má byť pohodené. Má to mať nejakú hodnotu, zmysel. Dôležité pre mňa je, že sa stretávam s mladými ľuďmi, ktorí niečo vedia, sú použiteľní do tohto sveta a zhodujú sa naše energie pri tvorbe. Pretože tvorba je dôležitá, inak sme len konzumenti. Človek totiž potrebuje byť vždy motivovaný. Keď si v škole a učiteľka na teba kričí, si demotivovaný. A ak ti učiteľ povie, že si ho milo prekvapil, tak si práve motivovaný. A to je základ. Netreba chváliť, je potrebné motivovať ľudí. Možno ich to vždy posunie dopredu. Len nikdy nevieme, s kým

máme tú
česť.

**V i d n o
t a v t e-
l e v í z i i,
p o č u ť t a
z r á d i í,
č í t a m e
o t e b e
v č a s o p i-**

**soch. Ako to stíhaš? Len ne-
vrav, že ti pomáha sám veľký
Kašpirovský.**

Áno, pomáha Kašpirovský, ale on len pomáha, ako má vyze-
rať môj scenár. Ináč si to robím
sám všetko. A asi o mne píše pre-
to, lebo nemajú o kom inom. Sna-
žím sa robiť totiž to, čo ma baví.
Nesnažím sa to hrať na pózu.
Každý pózer je časom odhalený.

A to ma niekedy baví, sledo-
vať ľudí ako pózerov, potom sa
veľa vecí ukáže. Ono tá úprim-
nosť je asi najjednoduchší spô-
sob, ako to tu normálne prežiť.
Myslím si, že najdôležitejšia je
tá duchovná potrava a hudba.
Pre mňa je lepšie vidieť svoju
hudbu na konci filmu, ako na
začiatku hitparády, ktorá už aj
tak nejestvuje, lebo musela za-
niknúť spolu s rádiom. Pretože
ho vystriedalo internetové. Od-
poveď na to, prečo ma ľudia dá-
vajú do titulkov, je asi taká, že
sa zapájam a robím to, čo ma
jednoducho baví. V podstate čo
iné budem robiť? Budem cho-
diť na rybolov? Budem sa živiť
rybolovom?

**Keďže bol Deň študentstva,
skús nám opísať svoje škol-
ské úspechy i neúspechy.
A pokojne začnime už v ma-
terskej škôlke.**

No, materská škôlka: Hneď
asi po šiestich dňoch útek cez
plot, som kričal, že príď po mňa
mami! A už som tam viac nepá-

chol. Študijné úspechy, ďaku-
jem socializmu, že som ho mo-
hol zažiť, nikdy viac. Tým pá-
dom som zažil aj to selektívne
triedenie, že všetci sme si rovní,
niektorí rovnejší. Zažil som čer-
vené trenírky, mliečnu desiatu,
Sandokana, Pyšnú princeznú,
prázdninové vysielanie, Matel-
ka, Raťafáka Plachtu, Slniečko
na rukavičke, Policajná ústred-
ňa pátra, Vrchní prchni a všet-
ky tieto naozaj krásne kultové
veci, ktoré som až do svojho
ďalšieho úspešného štúdia na

Foto mad ri sa chcú

učiť. Pretože medzi Beatles a
Pink Floyd bol ten rozdiel, že
Beatles sa hudbou živili a Pink
Floyd popri tom ešte aj študo-
vali. Takže sú to učitelia. Číže
človek, ak sa niečím zaoberá a
ide do hĺbky, určite neostane
na plytčine. Aj keď si myslím,
že čím viac toho vieme, tým
viac sa vynárame na plytčinu a
zistíme, že nič nevieme, pretože
je toho tak veľa, ako len inter-
net sám vie.

**Ako si k nim vlastne prišiel,
žeby privatizácia?**

Normálne, veď snežné delo, je
to výraz pre delo normálne, tzv.
snežný kanón. On ináč funguje
na báze stavbárenských
výrobkov, že robí vodu.
Teda plus na mínus robí
sneh, keď dáš mínus, plus
zalieva ti záhradku, to je
leto-zimné využitie. A keď
dáš len plus, plus, tak ti
robi len snehové kocky.

**Nezdá sa ti (lebo nám
áno), akoby tie tvoje**

**„snežnééé delááá“ zničili
Tatry? Veď už tam chudá-
kom poriadne ani nesneží!**

Počúvajte ma sem, teraz sa stal
tam problém ten, že išli Tatry
na ježka. Chápeš, dali sa ostri-
hať, všetky vlasy dolu a sa tam
uhniesdil jeden veľmi vzácny
červotoč, čo prišiel po vetre
spoza Poľska. On tam býva a
on má veľký problém tam s tým
drevom. A kto má v aute palub-
nú dosku z dreva, ti ju žozerie,
ti hovorím. Čo sa týka Tatier,
tam je jediný prúser, že sa mení
celý svet, mení sa všetko okolo
a znamená to, že aj s tým sne-
žením to bude ťažšie. Ľúto mi
je, že sa budeme musieť ísť ly-
žovať vyššie, takže už nám ne-
bude treba snežnééé delááá, ale
helikoptéru čo robí sneh. Rozu-
mieš, čo ja chápem?

**Hneď zo začiatku skúsme
upútať čitateľov tvojou
stručnou vizitkou. Pre tých
nedočkavých začíname už
teraz:**

Meno a priezvisko: Marián Če-
kovský

Dátum a miesto narodenia: 12.
4. 1977, narodený v humen-
skom nemocničnom zariadení

Váha pri narodení: cez 4 kilá

Výška teraz: 184

Kvet: „orchideja“

Idol: Ježiš Kristus

Jedlo: vysadil som práve ba-
getu, pretože každý vie, čo sa
stane, keď zješ bagetu so sal-
monelozoj, tzv. prúser, alebo
inak povedané pres..(ná) cesta
z Bratislavy domov.

Z denníka **dekana** na Deň

4:01 Ako dnešný deň dopadne? Urobili sme všetko, čo sa dalo? Nevieť, či je rozdiel medzi dňom, ktorý má dekan a dňami, ktoré majú ženy... Aj mňa trochu bolí hlava...

6:47 Verím, že organizačný tím pripravil skvelé podujatie, no v hlave mi vrta otázka: Pridu študenti?

7:54 Prichádzam do práce. Dostávam bleskové informácie o stave priprav Dňa dekana, všetko je pripravené...

9:22 Trochu úradujem, no tiež rozmyšľam, čo povedať

na otvorení... Pripravujem stratégiu, podľa ktorej budem na paintballe strieľať do Kancira. Ako odstrelím ďalších?

10:39 Tričko, ponožky, uterák... chystám sa na volejbal. Už sa teším...

Foto na strane mad

13:45 Študenti prichádzajú do hádzanárskej haly, je ich akosi málo, zväčša sú to prváci. No nie sú tu ani naši učitelia. Škoda.

13:51 Uvažujem, čo viac sa ešte dá urobiť, aby sme v našich študentoch prebudili aktívny postoj k daniu na fakulte, aby boli viac späti s tým, čo im fakulta ponúka.

13:58 Naberám kurz šatňa, kde sa hodia do športového...

14:02 Prihováram sa zúčastneným študentom a učiteľom, vítam ich na Dni dekana 2007, nedá mi nespomenúť chabú účasť na tomto podujatí.

14:41 V zápale hry som si uvedomil, že nekontrolujem svoje telo, nepodskočím 20 – 30 centimetrov, musím sa vzdať toho, čo mám tak rád – sladkostí.

15:53 Som sklamaný z prehry vo finále volejbalového turnaja. No nič, musíme trénovať... Teším sa však, že máme takých študentov, ktorí majú k volejbalu blízko.

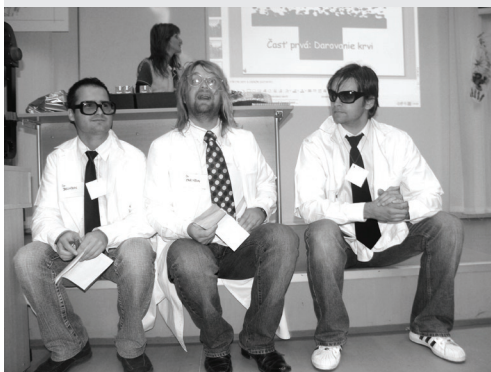
16:28 Paintball – pálim jednu za druhou, no chýba nejaká konceptnejšia bojová stratégia, ktorou by sme dostali protivníkov do úzkych...

17:33 Prešiel som všetky aktivity, ktoré prichystali naši učitelia, a musím povedať, že sú neskutočne tvoriví a zameraní v tom, čo robia.

19:30 Vyhlásenie výsledkov – plná 204-ka svedčí o tom, že máme aj zapálených študentov, ktorí aj takýmto spôsobom vyjadria svoju spolupatričnosť s fakultou.

19:53 Už plánujem ďalší ročník Dňa dekana, hľadám nový model, možno v inom termíne, no určite s väčším zapojením študentov do spoluorganizovania tohto nášho spoločného Dňa.

Váš dekan

Tu malo byť
jazykové okienko.
Okno. Aknó. Akné.

Ak né, tak né...

RECEPTOÁR

Mirky Lapšanskej

Morčacie na orientálny spôsob

Nenáročné pre začínajúce gazdinky, ale chutné aj pre náročných jedákov

Ingrediencie

0,80 dkg morčacích prs
1 domáca klobáska
2 veľké papriky
2 veľké paradajky
1 konzerva zeleného hrášku (nemusi byť)
2 polievkové lyžice sójovej omáčky
olej
soľ, mleté čierne korenie, mletý ďumbier a iné pikantné koreniny podľa chuti

Postup

Morčacie prsia nakrájané na rezance spolu s domácou klobáskou orestujeme na rozpálenom oleji, osolíme a okoreníme. Postupne k tejto zmesi pridáme papriku nakrájanú na rezance a paradajku (prípadne hrášok), 2 polievkové lyžice sójovej omáčky. Orestované zalejeme vodou a dusíme ešte 10 – 15 minút. Podávame s ryžou.

Prajem Vám dobrú chuť!

GALLERY ART

Jarmila Miková

Anna Muránska

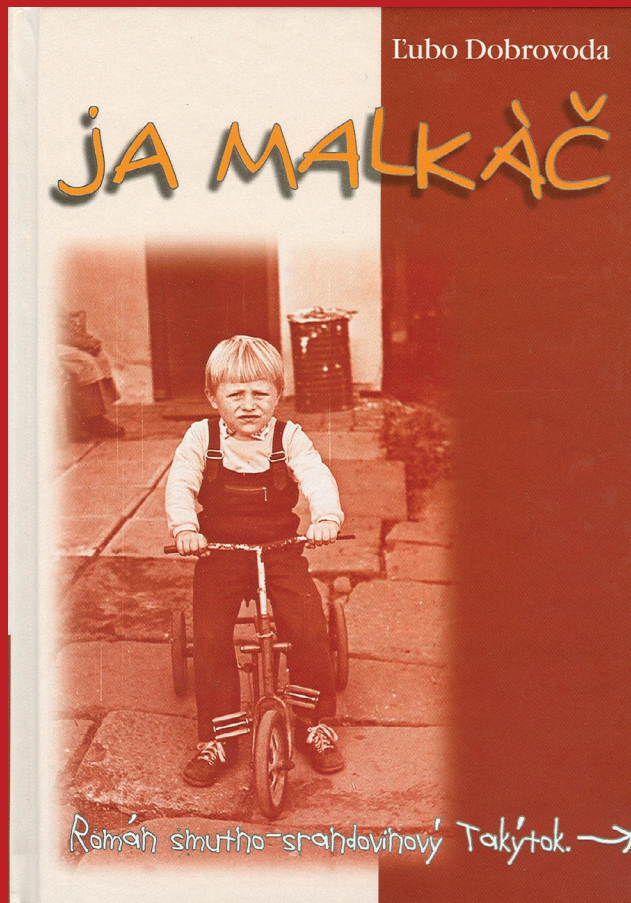
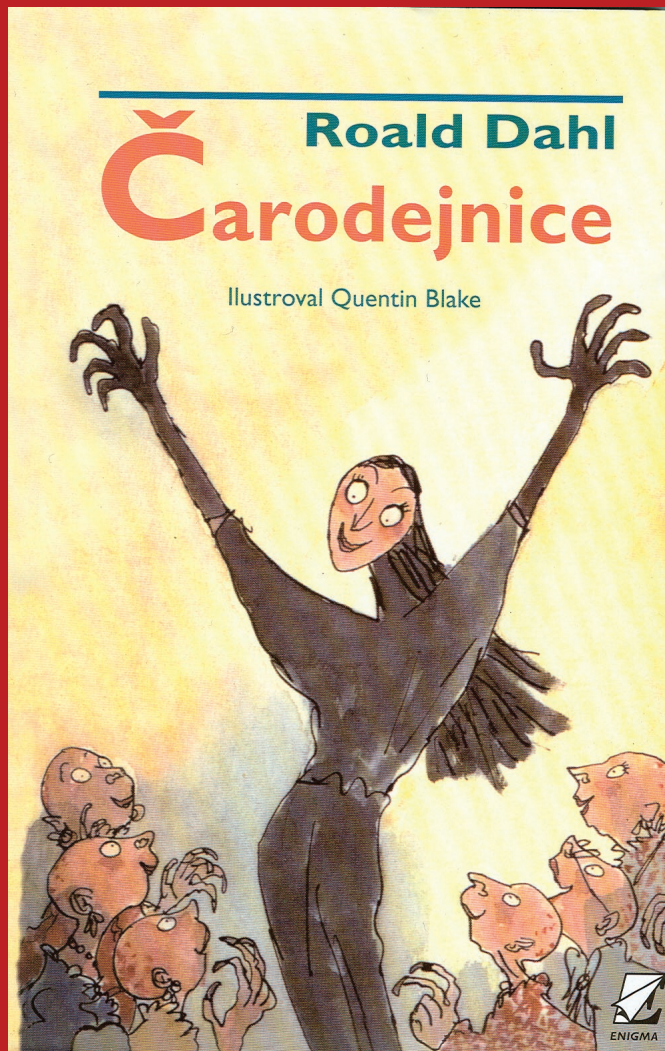

Ivana Kánová, Adriana Jindrová

Stanislava Hovancová

Výtvarné práce študentiek PF PU pod vedením Mgr. Aleny Sedlákovej, PhD. a Mgr. Tatiany Bilančíkovej.

ISBN 978-80-8068-711-3